

МЕТОДИКА КОМПЛЕКСНОГО АНАЛІЗУ ЛЕКСИКИ СУЧАСНИХ БРИТАНСЬКИХ ХУДОЖНІХ ПРОЗОВИХ ТЕКСТІВ ВІЙСЬКОВОЇ ТЕМАТИКИ

Шайнер І. І.

*кандидат філологічних наук,
доцент кафедри іноземних мов для гуманітарних факультетів
Львівський національний університет імені Івана Франка
вул. Університетська, 1, Львів, Україна
orcid.org/0000-0001-6316-0026
iryna.shainer@gmail.com*

Ключові слова: *художній текст, військова тематика, лексико-семантичний простір, синтагматичний аналіз, парадигматичний аналіз, епідигматичний аналіз.*

Статтю присвячено визначенню основних методів, що доцільно використовувати з метою комплексного аналізу художніх текстів, зокрема сучасних британських художніх творів військової тематики. Поставлені у праці завдання вирішено з позицій прагмастилістичного, прагмадискурсного та контекстуально-інтерпретативного підходів. У статті узагальнено особливості синтагматичного та парадигматичного аналізу, наголошено значення та доцільність використання епідигматичного аналізу в дослідженні художніх текстів сучасності, наведено кореляцію зв'язків між синтагматичним, парадигматичним і епідигматичним аналізом лексики на прикладі британських художніх прозових текстів на військову тематику.

Аналіз лексики художнього прозового тексту проведено шляхом поєднання методів, що враховують усі типи зв'язків між словами (синтагматичні, парадигматичні й епідигматичні), а саме: компонентного, лексикографічного, контекстуально-ситуативного, дискурсного, інтерпретативного методів аналізу. Загалом, синтагматична методика уможливорює детальний аналіз лексичних елементів у художніх текстах на військову тематику через дослідження їх сполучуваності та функціонування в контексті. Використання парадигматичної методики в аналізі сучасних британських прозових текстів на військову тематику дає змогу визначити спільні та диференційні ознаки між словами та, відповідно, об'єднати їх у різні лексичні угруповання, сприяє визначенню особливостей функціонування денотативного та конотативних елементів у значенні окремих слів з огляду на їх уживання в контексті. Епідигматичний аналіз є не менш важливим, оскільки дає змогу дослідити провідні експресивно-стилістичні засоби та тропи, що демонструють основні вектори художнього переосмислення в тексті, проаналізувати особливості асоціативного збагачення лексичних структур і тлумачення їхнього імпліцитного змісту.

У статті продемонстровано тісний зв'язок синтагматичного, парадигматичного й епідигматичного аналізу, доведено, що їх комплексне поєднання дає змогу детально вивчити лексико-семантичний простір художніх текстів на військову тематику з урахуванням внутрішньомовних і позамовних особливостей.

METHODS OF COMPLEX ANALYSIS OF LEXICAL COMBINATIONS IN CONTEMPORARY BRITISH MILITARY FICTION TEXTS

Shainer I. I.

*Candidate of Philological Sciences,
Associate Professor at the Department of Foreign Languages for the Humanities
Ivan Franko National University of Lviv
Universytetska str., 1, Lviv, Ukraine
orcid.org/0000-0001-6316-0026
iryna.shainer@gmail.com*

Key words: *literary text, military fiction, lexical-semantic space, syntagmatic analysis, paradigmatic analysis, epidegmatic analysis.*

The article focuses on the identification of the main methods that are useful to use conducting the complex analysis of literary texts, in particular contemporary British military fiction texts. The research is based on the ground of pragma-stylistic, pragma-discourse and contextual interpretative approaches. The peculiarities of the syntagmatic and paradigmatic analyses were generalized, the importance of the use of epidegmatic analysis in the study of the contemporary fiction texts was emphasized, the correlation of syntagmatic, paradigmatic and epidegmatic analyses of lexical combinations was demonstrated on the example of British military fiction texts.

Analysis of the lexical combinations of a literary text was conducted taking into account all types of relations between the words (syntagmatic, paradigmatic and epidegmatic), mainly: componential, lexicographical, contextual-situational, discourse, interpretative methods of analysis. On the whole, syntagmatic methodology enables the detailed analysis of the lexical elements in the British military fiction texts by means of studying their combinations and functions in the context. The use of paradigmatic methodology in the analysis of contemporary British military fiction texts helps to define the common and differential features between the words and, consequently, to unite them into different lexical groups, makes it possible to define the peculiarities of functioning of the denotative and connotative elements in the meanings of separate words considering the context they are used in. Epidegmatic analysis is quite important as well, since it enables research of the dominant expressive-stylistic means and tropes which demonstrate the main directions of the figurative sense in the text, the ways of the associative enrichment of the lexical combinations and interpretation of their implicit meaning.

The article demonstrates the close correlation of syntagmatic, paradigmatic and epidegmatic analyses, proves the necessity of their complex combination during the research of the lexical-semantic space of the British military fiction texts, taking into account intra-lingual and extra-lingual peculiarities.

Постановка проблеми. Як і будь-яка система, лексико-семантична система базується на зв'язках між її елементами всередині мікросистеми. Семантичний зміст слова зумовлений зв'язками, що утворюються з огляду на його протиставлення іншим словам цієї ж мікросистеми. Отже, більшість науковців у лексико-семантичній системі виділяють синтагматичні та парадигматичні зв'язки [2; 5; 6; 9; 11; 12; 14; 15; 17; 21–24; 26]. Проте чимало дослідників наголошують на потребі виокремлення ще одного типу відношень – епідігматичних [1; 3; 7].

Мета статті – з'ясувати кореляцію зв'язків між синтагматичним, парадигматичним і епідігматичним аналізом лексики художнього тексту (далі – ХТ), провести комплексний аналіз (з урахуванням епідігматичної методики) лексики художніх текстів на військову тематику (далі – ТВТ).

Об'єкт дослідження – методи аналізу лексики художнього тексту.

Предмет аналізу – особливості методики комплексного аналізу ТВТ з урахуванням синтагматичних, парадигматичних і епідігматичних зв'язків між словами.

Виклад основного матеріалу дослідження.

Аналіз лексики художнього прозового тексту доцільно проводити шляхом поєднання методів, що враховують усі згадані вище типи зв'язків між словами, а саме: компонентного, лексикографічного, контекстуально-ситуативного, дискурсного, інтерпретативного аналізів. Цю думку знаходимо в роботах багатьох науковців [6; 8; 16; 17; 25; 26]. Розглянемо ці типи зв'язків детальніше на прикладах художніх текстів, а саме – сучасних британських художніх прозових текстів на військову тематику.

Синтагматичний аналіз лексики художнього тексту. Синтагматичні зв'язки тлумачать як «відносини між одиницями мови лінійного характеру, що реалізуються в мовленні або його продукті – тексті, й відповідно, відкриті для безпосереднього спостереження» [8, с. 4]. Тобто велике значення відводиться сполучуваності слова та контексту, оскільки саме в контексті актуалізується конкретне значення слова [3, с. 213; 11, с. 21–22; 15, с. 83; 21, с. 6, 20; 22, с. 22; 23, с. 81]. Д. Герартс розглядає синтагматичні відношення як лінійну сполучуваність лексичних одиниць (“on line” со-occurrences), тоді як парадигматичні – виявляють подібність лексичних одиниць нелінійного характеру (“off line” similarities) [17, с. 61].

Синтагматичний аналіз лексики полягає в дослідженні особливостей її сполучуваності, дистрибуції та валентності. Під дистрибуцією розуміють суму всіх можливих оточень елемента, їх сполучуваність [6, с. 241; 8, с. 19; 16, с. 402; 17, с. 62; 25, с. 65]. Дистрибутивний метод формує підґрунтя для складнішої процедури – валентнісного аналізу. «Під лексичною валентністю розуміють здатність слова (його лексико-семантичного варіанта) сполучатися з іншими словами, які створюють його валентнісний набір» [8, с. 20].

Компонентний аналіз дає змогу не лише розкладати значення слова на менші елементи, але й вивчати синтагматичні властивості й особливості сполучуваності слів у ХТ, оскільки в синтагматичній семі є мінімальними ознаками сполучуваності слів. У певних комбінаціях значення словосполучення не дорівнює сумі його конститuentів (наприклад, *cruel kindness*), в інших випадках поєднання слів може створювати експресивний ефект або функцію акцентуації окремого явища (наприклад, *green field*).

Виходячи із прагматичного та прагматичного підходів нашого дослідження, які сприяють поглибленому вивченню авторських інтенцій і способів їх лексичного вираження у ТВТ, синтагматичний аналіз лексики в цьому типі текстів видається доцільним у поєднанні з контекстуальним, описовим, лінгвістичним, прагматичним аналізом.

Контекстуальний аналіз використовується з метою дослідження особливостей експлікації військової тематики в тексті, що виявляється в лексичних структурах на позначення не лише військових явищ, але й людського тіла, емоцій, поведінки та мислення людини, природного оточення. Установлено особливості контекстуальної взаємодії слів, зокрема вплив контексту на актуалізацію значення слова. Наприклад: “*I stand in the courtyard for what seems an age, feeling as if my head will explode. There’s a fireball of fury within me. I hate him. All he made me do, all he said to me. The way he led me on*” [13, с. 467]. У цьому контексті лексеми *explode* та *fireball* ужиті в переносному значенні та виконують експресивно-стилістичну функцію, ставлячи вагомий акцент на глибині емоційних переживань, що вирують у душі протагоніста.

Описовий і лінгвістичний методи аналізу уможливають системний опис особливостей функціонування різних груп лексики у структурі лексико-семантичного простору ХТ, з урахуванням різного рівня експлікації теми війни. Ці методи допомагають визначити основні когезивні засоби, що сприяють цілісності лексико-семантичного простору досліджуваних текстів. Наприклад, повторення лексичних одиниць на позначення військових предметів чи реалій «зшиває» текст в одну семантичну єдність, окреслюючи загальну для всього твору лейтмотивну ідею: “*The two men, who were both young, also wore swords, and in addition, each was clutching a spear; but it was evident they were quite unaccustomed to such weapons*” [19, с. 94]; ““*Can it be possible*”, the *soldier said, completely ignoring Sir Gawain, “this idiot here is a warrior disguised? With no weapon about him, it makes little difference”*” [19, с. 209]; “*Then the weapon was returned to its scabbard and the warrior, turning from the water, came walking back towards him*” [19, с. 426]. Як бачимо, лексеми, що стосуються воїнів і збройної тематики, «розкидані» у канві ХТ, сприяють вираженню провідної теми війни, деталізують воєнне середовище та, безперечно, забезпечують послідовність розгортання оповіді.

Парадигматичний аналіз лексики художнього тексту. Елементи лексичної системи зв'язані один з одним «за горизонталлю» внутрішньомовними зв'язками та «за вертикаллю» позамовними зв'язками. Ці дві системи зв'язків «взаємодіють одна з одною, утворюють чудернацьку сітку парадигматичних зв'язків між словами та ЛСВ слова» [6, с. 265].

Сутність парадигматичних зв'язків «полягає у протиставленні й водночас об'єднанні одиниць мови в один клас на підставі відсутності / наявності спільної ознаки» [8, с. 4]. Отже, науковці виділяють такі основні типи парадигматичних

зв'язків: синонімію, антонімію, гіпонімію, суб-підрядність, партитивність [3, с. 211; 11, с. 20; 20, с. 93; 22, с. 14]. Найбільшим парадигматичним об'єднанням вважають лексико-семантичне поле (далі – ЛСП) – «сукупність парадигматично пов'язаних лексичних одиниць, які об'єднані спільністю змісту та відображають поняттєву, предметну та функційну подібність позначуваних явищ» [3, с. 211]. Наприклад, центральним лексико-семантичним полем у ТВТ є ЛСП «Війна» / «War», що віддзеркалює спільну поняттєву, предметну та функційну сфери воєнного середовища.

Найбільш поширеними методами аналізу парадигматичних відносин є метод опозицій і компонентний аналіз. «Опозицію визначають як протиставлення двох мовних одиниць на підставі спільних і відмінних (диференційних) ознак» [8, с. 17]. Компонентний аналіз полягає в розкладанні значення слова на найменші семантичні компоненти. Мінімальною й елементарною одиницею смислу є сема [8, с. 18; 16, с. 402; 25, с. 113–117]. Розрізняють денотативні та конотативні семи, імпліцитні й експліцитні, контекстуальні [25, с. 116–117]. Отже, парадигматичний аналіз охоплює глибокий семантичний зміст і конотативні відтінки лексичних одиниць і структур у ТВТ. Наведемо приклад: “*She woke with a start and was relieved to see that at least the baby was still by her side in the great white snowfield of the bed. The baby. Ursula*” [10, с. 34]. У цьому фрагменті читачеві важко не помітити незвичність сполучуваності слів *snowfield* і *bed*. Утворене в конкретному контексті оказіональне значення слів виконує важливу експресивну функцію: пейзажна лексика підсилює особливості внутрішніх переживань героїні, створюючи загальне емоційне тло для розгортання подій у творі.

Епідигматичний аналіз лексики художнього тексту. Чимало науковців вважають, що крім парадигматичних і синтагматичних зв'язків, лексичній системі властивий ще третій вимір – епідигматика, урахування якої є обов'язковим для детального аналізу семантики слова в тексті [1; 3; 7]. Епідигматичні зв'язки – це «асоціативно-дериваційні зв'язки між словами за формою і за змістом» [4]. Коли «переносне значення слова семантично не мотивується прямим» вони актуалізуються і стають помітнішими, коли переносне значення суперечить прямому та має асоціативний характер [4].

У дослідженні сучасних британських прозових ТВТ епідигматичний аналіз лексики полягає у вивченні основних тенденцій асоціативного розростання значення слова, що є основою об'єднання слів у лексико-асоціативні групи та поля. Проілюструємо прикладом із твору: “*There were other war veterans in the neighborhood, visi-*

ble thanks to their limps or missing limbs. All those unclaimed arms and legs lost in the fields of Flanders – Ursula imagined them pushing roots down into the mud and shoots up to the sky and growing once again into men. An army of men marching back for revenge” [10, с. 195]. Виділені в цьому фрагменті лексичні структури є яскравим свідченням асоціативно-образного переосмислення теми людського тіла в його зв'язку з воєнними діями, що містить значно глибший сенс, ніж властивий цим лексемам у лексикографічному описі. За допомогою епідигматичного аналізу встановлено домінуючі експресивно-стилістичні засоби та тропи, що демонструють основні вектори художнього переосмислення у ТВТ. Інтерпретація асоціативного збагачення лексичних структур і тлумачення їх імпліцитного змісту, закладеного автором, здійснюється з оперттям на прагмастилістичний, прагмадискурсивний і контекстуально-інтерпретативний підходи. Наприклад: “*We've taken the German trench. They're all dead around us, every last one of them, and Sergeant Clayton rises like Lucifer from the bowels of hell, gathers us together and tells us that we're good men, we've done our duty as he trained us to do, that this is an important victory for Good over Evil but we have to continue tonight, we have to press on*” [13, с. 311–312]. Цілком очевидно, що цьому порівнянню властива значна стилістична експресивність: асоціативне переосмислення військовокомандувача в порівнянні з темними силами зла дає читачеві виразну картину військових дій, «пекельного середовища» на фронті. У цьому фрагменті чітко вимальовується імпліцитний смисл – авторська ідея про згубність і абсурдність війни, яку неможливо насправді трактувати як «перемогу» або ділити її учасників на «добро» та «зло».

З метою візуалізації кореляції зв'язків між синтагматичною, парадигматичною й епідигматичною методикою аналізу лексики в художньому тексті наведемо аналіз фрагмента з ТВТ із трьох ракурсів (синтагматичного, парадигматичного й епідигматичного аналізу):

1. Синтагматичний аналіз зосереджується на особливостях сполучуваності слів та їх функціонуванні в контексті: “*The German laughed again, took another strawberry and made his way back through the crowd, his black uniform oddly funereal among the bright patchwork of the market. Later my mother tried to explain. All uniforms were dangerous, she told me, but the black ones above all. The black ones weren't just the army. They were the army's police*” [18, с. 106]. Тут простежуємо когезивний засіб повторення лексем однакового змісту (*uniform; black, funereal, dangerous; army*), що зв'язує текст в єдину цілісність. Сукупність

цих лексичних засобів демонструє загальну ідею небезпеки ворожих сил.

2. Парадигматичний аналіз полягає у вивченні позамовних зв'язків між словами на семантичному рівні, з урахуванням особливостей конотативного значення слів: *“The German laughed again, took another strawberry and made his way back through the crowd, his black uniform oddly funereal among the bright patchwork of the market. Later my mother tried to explain. All uniforms were dangerous, she told me, but the black ones above all. The black ones weren't just the army. They were the army's police”* [18, с. 106]. У виділених структурах наявний оцінно-стилістичний компонент, що забезпечує створення експресивного ефекту на читача, увиразнює особливості сприйняття солдатів мирними жителями, виформує ідею згубності, що несе війна.

3. Епідигматичний аналіз пов'язаний із загальним контекстом: інтерпретацією асоціативного розвитку значення лексичних структур, тлумаченням загального імпліцитного смислу: *“The German laughed again, took another strawberry and made his way back through the crowd, his black uniform oddly funereal among the bright patchwork of the market. Later my mother tried to explain. All uniforms were dangerous, she told me, but the black ones above all. The black ones weren't just the army. They were the army's police”* [18, с. 106]. У виділених лексичних структурах помітний контраст між уніформою (*funereal*) і ринком (*bright*). Виділені слова викликають певні асоціації й емоції в читача. У загальному контексті це вказує на глибинний зміст, закодований автором, – різкий контраст між звичним, безтурботним життям і «чорною» добою воєнного періоду.

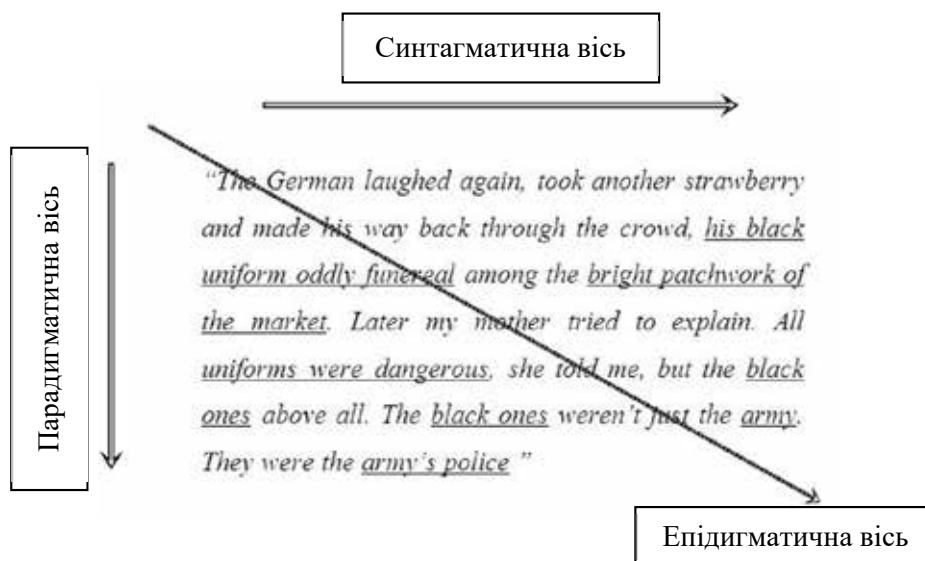
Схематично приклад комплексного аналізу (з оперттям на синтагматичну, парадигматичну й епідигматичну методику) подано на Рис. 1.

Висновки. Отже, епідигматична методика уможливила здійснення системного опису конотативних особливостей слів, що реалізуються в асоціативному збагаченні основного (денотативного) значення слова в досліджуваних ХТ, а також забезпечила загальну інтерпретацію асоціативного збагачення лексичних структур та імпліцитного смислу, закладеного в них автором. Із проаналізованих прикладів стає цілком очевидною тісна кореляція синтагматичної, парадигматичної й епідигматичної осей у ХТ. Отже, усі три види аналізу тісно пов'язані один з одним, а їх комплексне поєднання уможливило детальне вивчення лексико-семантичного простору ТВТ з урахуванням внутрішньомовних і позамовних особливостей.

Загалом, поєднання методів синтагматичного, парадигматичного та епідигматичного аналізів дає змогу провести детальне вивчення особливостей функціонування денотативного та конотативного елементів значення слів з огляду на їх використання в певному контексті, а також дослідити специфіку процесу їх інтерпретації читачем. Перспективи подальших досліджень убачаємо в застосуванні комплексної методики, з урахуванням епідигматичного аналізу, у дослідженні художніх текстів сучасності.

ЛІТЕРАТУРА

1. Векуа Н.В. Лексико-семантична система української мови. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. Серія 10 «Проблеми гра-*

Рис. 1. Кореляція зв'язків між синтагматичним, парадигматичним і епідигматичним аналізом лексики ХТ

- матики і лексикології української мови». 2010. Вип. 6. С. 177–179.
2. Карпенко Ю.О. Вступ до мовознавства : підручник. Київ : Вид. центр «Академія», 2006. 336 с.
  3. Кочерган М.П. Вступ до мовознавства : підручник. 2-ге вид. Київ : ВЦ «Академія», 2006. 368 с.
  4. Кочерган М.П. Загальне мовознавство : підручник для студентів філологічних спеціальностей ВНЗ. 2-е вид., випр. і доп. Київ : Вид. центр «Академія», 2006. 463 с. URL: <http://litmisto.org.ua/?p=15156> (дата звернення: 06.02.2018).
  5. Лайонз Дж. Лингвистическая семантика. Москва, 2003. 397 с.
  6. Левицкий В.В. Семасиология. 2-е изд. Винница, 2012. 672 с.
  7. Липка С.І. Лексико-семантичні характеристики дієслів на позначення зухвалої поведінки в сучасній німецькій мові (парадигматичний, синтагматичний та епідигматичний аспекти). *Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Філологічні науки. Мовознавство*. 2015. № 3. С. 78–83.
  8. Мартинюк А.П. Основи наукових досліджень у лінгвістиці : навчально-методичний посібник. Харків : ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2007. 40 с.
  9. Пихтовникова Л.С. Прагмастилістика дискурса в світлі лінгвосинергетической парадигми. *Когніція, комунікація, дискурс*. 2016. № 13. С. 114–130.
  10. Atkinson K. Life After Life : e-book. 2016. 776 p.
  11. Backhouse A.E. The Lexical Field of Taste: A Semantic Study of Japanese Taste Terms. New York, 2005. 212 p.
  12. Bondarko A.V. Functional Grammar: A Field Approach / transl. by I.S. Chulaki. Amsterdam, 1991. 207 p.
  13. Boyne J. The Absolutist : e-book. 2011. 497 p.
  14. Bradford R. Stylistics: The New Critical Idiom. London, 2005. 208 p.
  15. Chandler D. Semiotics: The Basics. Abingdon, 2004. 273 p.
  16. Eikmeyer H.-J., Rieser H. Words, Worlds, and Contexts: New Approaches in Word Semantics. Berlin, 1981. 515 p.
  17. Geeraerts D. Theories of Lexical Semantics. Oxford, 2009. 317 p.
  18. Harris J. Five Quarters of the Orange : e-book. 2001. 522 p.
  19. Ishiguro K. The Buried Giant : e-book. 2015. 562 p.
  20. Murphy M.L. Semantic Relations and the Lexicon: Antonymy, Synonymy and Other Paradigms. New York, 2003. 293 p.
  21. Philip G. Colouring Meaning: Collocation and Connotation in Figurative Language. Amsterdam, 2011. 232 p.
  22. Shead S.L. Radical Frame Semantics and Biblical Hebrew: Exploring Lexical Semantics. Boston, 2011. 378 p.
  23. Simon-Vandenberghe A.-M., Aijmer K. The Semantic Field of Modal Certainty: A Corpus-Based Study of English Adverbs. Berlin, 2008. 405 p.
  24. Storjohann P. Lexical-Semantic Relations: Theoretical and Practical Perspectives. Amsterdam, 2010. 188 p.
  25. Sukhorolska S.M., Fedorenko O.I. Methods of Linguistic Analysis : Study Manual. 2nd ed., revised and updated. Lviv, 2009. 348 p.
  26. Wise H. The Vocabulary of Modern French: Origins, Structure and Function. London, 2003. 270 p.

REFERENCES

1. Vekua, N. (2010). Leksyko-semantychna systema ukraïnskoi movy [Lexical-semantic system of the Ukrainian language]. *Naukovyi chasopys Natsionalnoho pedahohichnoho universytetu imeni M.P. Drahomanova. Seriya "Problemy hramatyky i leksykologii ukraïnskoi movy"*, is. 6, 177–179.
2. Karpenko, Yu. (2006). *Vstup do movoznavstva [Introduction to linguistics]: manual*. Kyiv: Vyd. tsentr "Akademiya".
3. Kocherhan, M. (2006). *Vstup do movoznavstva [Introduction to linguistics]: manual, second edition*. Kyiv: Vyd. tsentr "Akademiya".
4. Kocherhan, M. (2006). *Zahalne movoznavstvo [General linguistics]: manual for students of philological specialties of higher educational institutions, second edition, ed. and suppl.*. Kyiv: Vyd. tsentr "Akademiya". URL: <http://litmisto.org.ua/?p=15156> (accessed date: 06.02.2018).
5. Laionz, J. (2003). *Lingvisticheskaya semantika [Linguistic semantics]*. Moscow.
6. Lievitskii, V. (2012). *Semasiologiya [Semasiology]: pub. 2*. Vinnytsia: Nova Knyha.
7. Lypka, S. (2015). Leksyko-semantychni kharakterystyky diiesliv na poznachennia zukhvaloi povedinky v suchasniï nimetskiiï movi (paradyhmatychnyi, syntahmatychnyi ta epidyhmatychnyi aspekty) [Lexical-semantic characteristics of the verbs nominating the provocative behaviour in the contemporary German language (paradigmatic, syntagmatic and epidegmatic aspects)]. *Naukovyi visnyk Shkhidnoyevropeiskoho natsionalnoho universytetu imeni Lesi Ukrainky. Filolohichni nauky. Movoznavstvo, № 3, 78–83*.

8. Martyniuk, A. (2007). *Osnovy naukovykh doslidzhen u linhvistytsi [The basics of scientific research in linguistics]: teaching-methodological manual*. Kharkiv: KhNU im. V.N. Karazina.
9. Pikhtovnikova, L. (2016). Pragmatylistytsia diskursa v svietie lingvosiniergeticheskoi paradigmy [Pragmatic stylistics of discourse in the light of lingual-synergetic paradigm]. *Kognitsyia, komunikatsyia, diskurs, № 13. 114–130*.
10. Atkinson K. *Life After Life*: e-book. 2016. 776 p.
11. Backhouse A.E. *The Lexical Field of Taste: A Semantic Study of Japanese Taste Terms*. New York, 2005. 212 p.
12. Bondarko A.V. *Functional Grammar: A Field Approach* / transl. by I.S. Chulaki. Amsterdam, 1991. 207 p.
13. Boyne J. *The Absolutist*: e-book. 2011. 497 p.
14. Bradford R. *Stylistics: The New Critical Idiom*. London, 2005. 208 p.
15. Chandler D. *Semiotics: The Basics*. Abingdon, 2004. 273 p.
16. Eikmeyer H.-J., Rieser H. *Words, Worlds, and Contexts: New Approaches in Word Semantics*. Berlin, 1981. 515 p.
17. Geeraerts D. *Theories of Lexical Semantics*. Oxford, 2009. 317 p.
18. Harris J. *Five Quarters of the Orange*: e-book. 2001. 522 p.
19. Ishiguro K. *The Buried Giant*: e-book. 2015. 562 p.
20. Murphy M.L. *Semantic Relations and the Lexicon: Antonymy, Synonymy and Other Paradigms*. New York, 2003. 293 p.
21. Philip G. *Colouring Meaning: Collocation and Connotation in Figurative Language*. Amsterdam, 2011. 232 p.
22. Shead S.L. *Radical Frame Semantics and Biblical Hebrew: Exploring Lexical Semantics*. Boston, 2011. 378 p.
23. Simon-Vandenberghe A.-M., Aijmer K. *The Semantic Field of Modal Certainty: A Corpus-Based Study of English Adverbs*. Berlin, 2008. 405 p.
24. Storjohann P. *Lexical-Semantic Relations: Theoretical and Practical Perspectives*. Amsterdam, 2010. 188 p.
25. Sukhorolska S.M., Fedorenko O.I. *Methods of Linguistic Analysis: Study Manual*. 2nd ed., revised and updated. Lviv, 2009. 348 p.
26. Wise H. *The Vocabulary of Modern French: Origins, Structure and Function*. London, 2003. 270 p.